

Két szigorú fiú

„Cica” senkivel nem cicázik...

Sziájtó László, alias „Cica” a Rába ETO szőke hajú, mokány védőjátékosa valóban nem sokat cicázik a pályán. Általában emberfogó feladatot szab ki rá a győriek mestere, Verebes József. Az ellenfél legveszélyesebb csatárát kell kikapcsolnia a játékból. Cica a rábizott leckét kifogástalanul megoldja. Nem sok NB I-es csatár mondhatja el magáról, hogy Sziájtó mellett a mezőny legjobbját volt...

Verebes József edző véleménye a játékosról:

— Kemény, szívós, fegyel-

mezett, rendkívül lelkes futballista, aki mindig betartja a taktikai utasításokat. Akire őt ráállítom, nem sok levegőhöz jut.

A szőke védő kissé zavarosan hallgatja edzője elismerő szavait. Amikor egy kis önértékelést kérek tőle, szakszerűen foglalja össze eredményeit és hibáit:

— A védelem minden posztján használható vagyok. Mindig is szerettem a férfias, szemtől szembeni harcot. Nem kérek, de nem is adok kegyelmet senkinek. Nekem

az a dolgom, hogy az ellenfél csatárát ne ficákoljanak mellett. Erényem a határozottság, szigorú hátvédnek számítok. Úgy vélem, elég gyors vagyok, lépést tudok tartani a villámlábú csatárokkal is. Nem tartozom az úgynevezett pengés játékosok közé, a játékszervezésben van még mit tanulnom Hannichtól és Pócziktól.

— Hogyan lettél Cica? — érdeklődöm.

— Tulajdonképpen a „Ló” akasztotta rám ezt a nevet.

— Ez magyarázatot kíván...

— A „Ló”, Szepesi László, egykori játékosársam volt a keresztapám. Tapasztalhatta, hogy nagyon szeretem a tejet, így lettem Cica.

A 27 esztendőös futballista 1973 óta játszik a Rába ETO színeiben. Korábban a Szanyi Dózsában kergette a labdát. 1978-ban mutatkozott be az NB I-ben, azóta több mint százszor szerepelt az első csapatban bajnoki és kupamérkőzéseken.

— Melyik csatár a mumusod? — faggatom.

— Nincs ilyen! — jelenti ki. — Eddig még nem találkoztam olyan csatárral, aki megkeseríthette volna az életemet.

Bezzeg fordítva...

A fekete gyémánt

Nem tagadom, Umoh Patrick Barnard, a csepeliek csatára a szívügyem. 1982 őszén láttam meg a 43. Épitők csapatában a fekete bőrű szellő-

lábú futballistát. A kerületi bajnokságban szereplő csapatban kedvtelésből játszott a szomszédos Műszaki Egyetemre járó nigériai fiú. Önfeladten száguldozott, cselezett, szerelt, rúgta a gólokat. „Ezt a fiút el tudnám képzelni akár az NB I-ben is” — futott át bennem a gondolat, amelyből később valóság lett. Felhívtam Temesvári Miklóst, az Újpesti Dózsa mesterét, hogy nézze meg a fekete, villámgyors, atletikus felépítésű fickót. Az újpestiek vezető edzője egy-két mérkőzésen megtekintette Umoh-t, és határozott: „Leigazoljuk a fiút.” Csakhamar az Újpesti Dózsa játékosa lett. A higanymozgású, gyémántkeménységű csatár hamar belopta magát az újpesti hívek szívébe. Am egy súlyos, makacs sérülést követően hónapokig kényszerpihenőre vonult. Aztán a III. kerületi TTVE csapatában tűnt fel. Egy esztendőig játszott a területi bajnokságban szereplő együttesben. 1985 nyarán a Csepel SC-ből jó néhány játékos más egyesületbe igazolt. Ekkor hívtam fel Gelei József edző figyelmét Umoh-ra. A csepeliek mestere nem sokat habozott, a fekete bőrű játékost Csepelre invitálta.

— Umoh-t hamar befogadták a társak — mondja Gelei József. — Jó humorú, lelkes srác, akivel sokat nyertünk. Persze, akadnak fogyatékos-ságai. Meglehetősen forrófejű, esetenként otthagya a lábát, ezért aztán villan részére a sárga lap.

Bizony, Umoh nem megy a szomszédba egy kis keménységért. Láttam a csepeliek egyik edzésén saját játékos-társával úgy ütközni, hogy az percekig feküdt utána a fűvön. A keménykedő, sokszor szabálytalankodó Umoh feke-

te bárány lett. Az ellenfelek védői sem fukarkodnak odamenteni egy-két „csomagot” a nigériai fiúnak.

— Nigériában is fociztál? — kérdelem tőle.

— A Jeetimo FC csapatában lettem először igazolt labdarúgó. Középpályásként eljutottam az ifjúsági válogatottságig. Amikor Magyarországra jöttem tanulni, kerestem az egyetemhez közel fekvő klubot, ahol focizhatnék. Így leltem rá a 43. Épitőkre. Képzeld el, másfél évet fociztam a kerületi bajnokságban úgy, hogy bárki is felfedezett volna. Ha te nem ajánlasz be

a lila-fehérekhez, lehet, hogy még mindig ott játszanék.

— Hogy ízlik az NB I?

Megvillan a fogsora:

— Természetesen, nagyon jó dolog az élvonalban játszani. Számomra fekszik a magyar foci. Az itteni játékosok nem elég kemények és gyorsak, nekem pedig éppen ezek az erősségeim.

— Ha elvégezted az egyetemet, mi a célod?

— Ha a Csepel igényt tart rám, akkor folytatom.

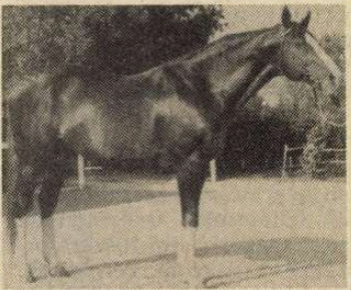
Folytassd, Umoh!

Képek és szöveg
Kemény György

A KERTESKŐI PASA

Ha azt mondom: Imperiál, azt mondod: versenyló. Ha a bécsi szálloda vagy a cigarettamárka jut eszedbe e szóról, ne olvasd tovább e sorokat!

Imperiál megjelenése még ma is lenyűgöző

hasam járt otthonomban, telefonon sem keresett ez ideig, habár képe ott függ a szobám falán, s kíváncsi pillantásába valami pajkos összekacsintást is beleérezek.

Hogy ki is Imperiál, azt aligha kell hosszan ecsetelni. Ki ne tudná, hogy a felszabadulás óta hozzá fogható képességű versenyló még nem taposta a pesti galopp-pálya gypét, s az a tény, hogy rajthoz állhatott az USA-ban a nem hivatalos világbajnokságnak nevezhető Washington D. C. International-ben, olyan dicsőség, mint amikor egy énekest a milánói Scala kér meg fellépésre.

Pazar versenypályafutására azóta sincs magyar példa, s tenyészkarrierje is bámulatra méltó, hiszen négy országban neveltek derbinyerőt utána, s vére nemcsak hazánkban és a környező országokban, hanem az NSZK-ban is örökre fennmarad, amíg ló és lovat szerető ember él e tájakon.

*

Ezért mondhatom, amikor Imperiálról írok, hogy nem egyszerűen egy híres lóról, hanem a barátomról vetek a papírra néhány gondolatot. Az Öreg — hiszen már 26. évét tapossa — sok cukrot roptogatott markomból az évek során, az igazság kedvéért mégis ki kell egészítenem az előző sorokat azzal, hogy barátságunk kissé egyoldalú. Én már sokszor fölkerestem őt fenyvesekkel övezett kerteskői rezidenciájában, ő még so-

Amióta az eszem tudom, vallom, hogy az életben a nagy dolgok a véletlen művei. (Igaz, a véletlennek lehetőséget kell adni, s ez már tudatos, tervezett munka eredménye lehet.) Imperiál létezése pontosan igazolja e teóriát. A nagy világégés ugyanis a magyar telivérállományt sem kímélte. Az értékes állatok túlnyomó többségét külföldre menekítették — hogy ne használjuk az esetek többsé-

gére ráhúzható „lopás” szót —, a meglévő állomány pedig szétszéledt a bombázások idején. Aztán, a béke első hónapjaiban, néhány lelkes lovas-ember megpróbálta felkutatni: mi maradt a ménesek anyagából. Így találtak rá a „telivérnyanus” csikóra Fejér megye egyik községében, éppen eke elé fogva. Mint kiderült, a csont és bőrre lesóványodott állat az értékes impo-

rtmén: Caissot elkallódott fia, amely — visszakerülve a versenypályára — az Intermezzo II. nevet kapta. Ilyen csikókor utána is kiváló versenyló vált belőle, olyannyira, hogy méltónak találták őt a tenyésztés irányítói arra, hogy beállítsák apaménnek. E szerencsés döntésnek köszönhető, hogy Intermezzo II. és Minci „frigyéből” megszü-

letett Imi, az a nagy képességű telivér, amely még Bugyonnij marsall csodálatát is kivívta, amikor a prágai nemzetközi mítingen „szétszórta” ellenfeleit. Imi lett az apja a nála is fényesebb verseny- és tenyészkarriert befutott Imperiálnak.

Amikor a négy lábán kesely (térdfig fehér), homlokán hosszú hókát (fehér csikot) viselő, aranyárga csikó megszületett, nem nagy jövőt jósoltak neki a tenyésztudorok. A sárga szín, kivált a fehér jeggyel, puhaságot jelez, a nyakig láb csikó külleme se utalt arra, hogy kiváló versenyló lehet a jövővényből. Am az első csikóév múltán már sejtették a kisbér-apátípustai ménesben, Imperiál szülőhelyén, hogy nem lesz rossz versenyló a csikóból. Mire fölkerült a versenypályára, Aperiánov Zakariás mester keze alá, már ígéretes reménységként tartották számon évjára tában. Első startjá-

nál mégsem volt kasszafavörít, akik viszont látták hatalmas szökkenéseit, ahogy szaknyelven mondják: tért ölelő galoppját, már sejtették, hogy ez a sárga mén aligha fog vereséget szenvedni magyar lótlól pályafutása során. S az élet őket igazolta, Imperiál mind a 11 pesti futását győzelemmé avatta, s 14 külföldi versenyéből is kilencszer győztesen tért vissza. Négy éves korában fejezte be versenypályafutását, s azóta a magyar telivértenyésztést szolgálja apaménként, mind a mai napig jó erőben és egészségben, pedig — életkorát tekintve — már „lőmatuzsálem”-nek számítható.

*

Kerteskőn — ahol 1971 óta a legfőbb „pasa” — mindenki Öregnek becézi. A kapitális termetű, aranyászóru ménen mindmáig nem fogott az idő. Élénk tekintetének fénye töretlen, kíváncsisága is az, bár ezt a tulajdonságát büszkesége mögé rejt, amikor egykedvűséget színlelve, magasra emelt fejjel kukkant ki a box kerítése mögül, s csak horkantása jelzi izgatottságát. Gondozója, Szersing Mihály maga is kemény szavakkal palástolja szeretetét, pedig láthatólag érzékenyül, amikor az Öregről beszélgetünk:

— Tizenöt éve vele töltöm minden napomat! Úgy össze-nőttünk, mint apa és fia vagy pontosabban: mint két testvér. Még össze is zördülünk néha, mint egy valódi családban. Augusztusban például föl vittük őt az OMÉK-ra — nem túlzás azt állítani, hogy ő lett a kiállítás egyik sztárja —, s a kényelmetlen elhelyezésre és a melegre bizony igen nyűgösen reagált. Sajnáltam is

szegényt, elgondoltam: hogyan érezném magam a megszokott környezetemtől távol, ráadásul zajban, tömegben, egy egész héten át?

Lehet, hogy Mihály is azoknak a táborát gyarapítja, akik emberszámba veszik a lovat? Ha így is van, mindenesetre nem ismeri el:

— Az Öreg persze hogy a legkedvesebb a szívemnek, de a gondjaimra bízott többi mént és kancát csaknem ugyanígy szeretem, ápolom. Néha odavágok nekik, ha rakoncátlanoknak, de egészségükről, ellátásukról egyformán szeretettel gondoskodom, lovásztársaimmal, s a ménes többi gondozójával együtt.

Kanics Ákos, a kerteskői ménes vezetője szeretettel veregeti meg Imperiál nyakát, miközben büszkén újságolja:

— Még mindig becsülettel helytáll az Öreg a „szerelemben”, a januárban induló ellési idényben 9-10 csikót várunk utána, s jövőre is számításba vesszük még a fedeztetési tervünkben.

Imperiál legfiatalabb leszármazottai közül ebben az évben Tunguz emelkedett ki. Ez a húséges kanca két éves korában 7 futásból 3, három évesen 12 startjából 7 alkalommal győzött, és még sohasem végzett harmadiknál hátrább, pedig a szocialista országok legjobbjával is megmérkőzött! Tunguz teljes testmérése és egy román tenyésztésű, a pesti pályán nagyszerű sikereket elért kanca, Minorita most egyéves lánya a jövő két legnagyobb reménysége — e sorok írója tőlük várja, hogy aranyászóru apjuk nyomába lépjenek, a tenyésztők és a lovak barátainak öröme.

Képek és szöveg:
Schöffner Jenő

Az „Öreg” előtt még gondozója is kalapot emel a 25. születésnapon

